

นิทรรศการ จิตรกรรมสีน้ำมันชุด " แม่บ้านน้อย "

เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ (เป็นกรณีพิเศษ) คุณแม่หอมนวน บุญสวน

นิทรรศการ จิตรกรรมสีน้ำมันชุด

“แม่น้าน้อย”

เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ (เป็นกรณีพิเศษ)

คุณแม่หอมหวล บุญสวน

เพื่อระลึกถึง

คุณพ่อมหาสังเวียร บุญสวน

คุณแม่หอมหวล บุญสวน

นางเรณู คล้ายขำ (น้องสาว)

ณ ศาลาวัดหลังสระ ต.โพชนไก่ อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี

ระหว่างวันที่ 22 - 24 เมษายน 2549

ประติมากรรมนูนต่ำ รูปเหมือน คุณพ่อมหาสังเวียร บุญสวน คุณแม่หอมนวน บุญสวน
โดย นายเสรี บุญสวน

แม่ถ่ายรูปพร้อมกับ ฯพณฯ ชวน หลีกภัย ซึ่งกรุณาให้เกียรติมาในงานพระราชทานเพลิงศพ (เป็นกรณีพิเศษ)
พ่อของผม (มหาสังเวียร บุญสวน) ที่วัดหลังสระ ต.โพชนไก่ อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี เมื่อ 20 เมษายน 2540

คุณพ่อบุญสวัสดิ์ - คุณแม่หอมนวน บุญสวน และบุตรธิดา

ประวัติคุณแม่หอมนวน บุญสวน

คุณแม่หอมนวน บุญสวน เป็นบุตรของนายตู้ และ นางแต้ม คู่เทียม (แสงสว่าง) เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๓ ที่บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๒ ต.โพชนไก่ อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี มีน้อง ๔ คน คือ

๑. นางหอมจันทร์ พัดลม (ถึงแก่กรรม)
๒. นายปรีชา คู่เทียม
๓. นายชลอ คู่เทียม (ถึงแก่กรรม)
๔. นายเสวก คู่เทียม (ถึงแก่กรรม)

ได้เรียนหนังสือถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่โรงเรียนวัดโพชนไก่ สมัยนั้นชั้นสูงสุดคือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อออกจากโรงเรียนแล้วก็ได้ช่วยบิดา-มารดาทำนา จนอายุ ๒๐ ปี จึงได้สมรสกับมหาสังเวียร บุญสวน ซึ่งขณะนั้นเป็นครูอยู่ที่วัดโพธิ์หอม อาชีพหลักที่คุณแม่ได้ทำมาเกือบชั่วชีวิต คือการทำนา จนสามารถส่งเสียให้การศึกษาแก่ลูกจนจบการศึกษาทั้ง ๔ คน ดังนี้

๑. นายจรรยา บุญสวน จบศิลปมหาบัณฑิตด้านจิตรกรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. นายจรัญ บุญสวน จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๘
๓. นางเรณู คล้ายขำ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๔. นายเกษม บุญสวน จบปริญญาตรีด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. นายไพศาล บุญสวน จบประกาศนียบัตรชั้นสูงด้านการโยธา จากสถาบันราชชมงคลนครราชสีมา
๖. นางอารี เบาะแสร์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดนครราชสีมา
๗. นายเสวี บุญสวน จบประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาประติมากรรม จากโรงเรียนช่างศิลป์

๘. พ.ต.ท.เรณูฤทธิ์ บุญสวน จบจากโรงเรียนนายร้อยสามพราน รุ่นที่ ๓๓
๙. นางพิศมัย แสงอินทร์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอบางระจัน

ในด้านชีวิตครอบครัว สมควรจะได้รับการยกย่องและยึดถือเป็นแบบอย่างแก่คนรุ่นหลัง เพราะท่านทั้งสองได้ครองรักครองเรือนกันมารวมเวลาได้ ๕๘ ปี ตราบเท่าอายุขัยของคุณพ่อซึ่งได้ถึงแก่กรรมไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ ในบั้นปลายชีวิตคุณพ่อได้ห่วงใยและตามใจคุณแม่มากเป็นพิเศษ แม้ในยามเจ็บไข้ คุณพ่อก็ดูแลปฏิบัติคุณแม่เป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ ด้วยความรักอย่างแท้จริง เปรียบได้ดังคำโคลงต่อไปนี้

พ่อรักแม่ยิ่งด้วย	ดวงใจ พ่อเฮย
ทุกสิ่งยอมตามใจ	ใช่แพ้
ทุกข์ยากจักหาใคร	มาเปรียบ เทียบเอย
ห่วงแม่สิ่งเดียวแท้	ตราบทำว วันวาย
พ่อรักแม่แผ่จิต	สนิทแน่น
รักแน่นแน่นแนบจิต	ไม่คิดห่าง
รักของพ่อก่อแล้ว	ไม่จิตจาง
ตราบวาววาว	ยังอยู่คู่โลกเอย

นับว่าเป็นบุญของแม่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จึงได้คู่ครองที่ดี และด้วยเหตุที่คุณแม่เป็นผู้ที่มีจิตใจเปี่ยมไปด้วยเมตตา กรุณา และรู้จักการให้อภัย ซึ่งเป็นสิ่งที่หายากอย่างยิ่งในบุคคลทั่วไป จึงทำให้คุณแม่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีตามควรแก่วัยจนตราบเท่าอายุขัย

พ่อถ่ายรูปกับหลาน 2 ครอบครัว คือครอบครัวผม และน้องสาว เรณู คล้ายข้า มีลูกครอบครัวละ 4 รวมเป็น 8 คน

พ.ศ.2522 ผมย้ายไปทำงานที่เชียงใหม่ แต่มีบ้านอยู่ลำพูน พ่อ - แม่ ไปเยี่ยมผมที่ลำพูน ในรูปมีแม่และหลาน (ลูกผม) 4 คน

ผมมักจะพาลูกๆ ไปเยี่ยม ปู่ - ย่า ของเขาเสมอๆ ในภาพมีย่าและย่าทวดรวมอยู่ด้วย ย่าทวดเสียชีวิตเมื่ออายุ 94 ปี

เมื่อพ่อมีอายุ 68 ปี มีศรัทธาจะแกะสลักประตู หน้าต่างโบสถ์วัดหลังสระ ทั้งที่ไม่เคยแกะสลักอะไรมาก่อนเลยในชีวิต พ่อขึ้นไปหาผมที่ลำพูน ผมถามว่า พ่อจะแกะได้หรือ พ่อบอกว่าได้ ผมพาไปตระเวนดู ประตู หน้าต่างตามวัดต่างๆ ในลำพูน และเชียงใหม่ พาไปดูวิธีการแกะสลัก ตามบ้านช่างแกะสลัก จนพ่อพอใจและบอกว่าพ่อทำได้ ผมพาพ่อไปซื้อเครื่องมือแกะสลักที่ร้านสุขโข พ่อกลับมาสิงห์บุรีลงมือแกะสลักทันที ผมไม่อยากจะเชื่อว่าพ่อทำได้จริงๆ ที่ไม่เคยเรียน ไม่เคยฝึกหัด ไม่เคยทำมาก่อน ประตูปโบสถ์ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง หน้าต่างทั้งหมดเป็นฝีมือของพ่อมหาสังเวียร บุญสวน คนเดียว (พ่อถ่ายรูปกับประตูโบสถ์ ซึ่งเป็นงานชิ้นแรกของพ่อ)

คารวนุสรณ์
แด่
คุณแม่หอมนวน บุญสวน

หอม แม่หอมดั่งไม้
นวน แม่ดั่งจันทร์นวน
บุญ แม่สั่งสมควร
สวน แม่อยู่บนฟ้า

มากมอล
ผ่องหล้า
แม่ได้ บุญนา
ต้อนรับโดยดี

ลูก รักแม่ยิ่งแท้
รัก เพราะแม่มีใจ
คิด แต่แผ่เผื่อไป
ถึง มากมอลมิตรล้อม

กว่าใคร
โอบอ้อม
ถ้วนทั่ว
ไม่เว้นวันวาร

ลูก กัมกรานกราบไหว้
กราบ พระไตรรัตน์อัน
ขอ ดลแต่สิ่งสรรพ
พร ที่หนุนจุนค้ำ

เทวัญ
เลิศล้ำ
สูงค่า ควรแม่
แม่ให้อยู่สวรรค์

ด้วยความเคารพรักและอาลัย

จาก

ลูกเพ็ญศิริ (หวังแก้ว) บุญสวน

แด่แม่

ลูกคนที่ 3 ของผมเรียนจบจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว ตามผมว่าอยากไปเรียนต่อที่อเมริกา พ่อ-แม่ จะช่วยส่งเขาได้ไหม? ผมบอกว่าได้ เขาบอกว่าทำไมพ่อพูดง่ายจัง ผมบอกว่า พหลัม เมื่อปู่กับย่า (คือพ่อ-แม่ของผม) ส่งพ่อเรียนต่อที่กรุงเทพฯ นั้นแสนยากและลำบากมาก ปู่ - ย่า มีลูกถึง 9 คน มีอาชีพทำนา นาสมัยก่อนทำกันปีละ 1 ครั้ง ได้ข้าวไม่เกิน 15 เกวียน ราคาเกวียนละ 500 บาท คิดดูว่า จะลำบากเลือดตาแทบกระเด็นที่จะส่งเงินให้พ่อ เดือนละประมาณ 300 บาท หนักหนาสาหัสจริงๆ ปู่กับย่าไม่เคยบรีปากบ่นถึงความทุกข์ยากเหน็ดเหนื่อยหวังเพียงให้พ่อได้เรียนสำเร็จ มีงานทำจะได้ช่วยส่งน้องๆ เรียนหนังสือต่อ พ่อ(คือผม) มีบ้านนาและมีฝีมือทางเขียนรูปเป็นอาชีพเสริม คิดว่าไม่ลำบากเท่าปู่-ย่า แน่نون ผมอธิบายให้ ลูกฟัง

แม่เป็นคนขยัน ทำงานทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมาช่วยในการศึกษาของลูกๆ นอกจากการทำนาเป็นอาชีพหลักแล้ว แม่ทำขนมไปขายตามตลาดนัด งานวัด โดยเฉพาะขนมไส้ไส้ของแม่อร่อยที่สุดในโลก ผมกินมาทั่วแล้วไม่มีใครจะสู้ขนมไส้ไส้ แม่หอมนวน ได้เลย (ขนมอื่นก็อร่อยมาก เช่น ข้าวต้มมัด ขนมตาล ขนมเทียน ขนมแข่ง กล้วยแซกก็ทอดอร่อย ขนมไข่เหี้ย ก็เยี่ยมเช่นกัน ทุกอย่างได้ถ่ายทอดไว้ให้ลูกๆ แล้ว)

ผมเสียดายไม่ได้เก็บจดหมายของพ่อ-แม่ ที่เขียนติดต่อผมเมื่อเรียนอยู่กรุงเทพฯ และเมื่อจบการศึกษา มีงานทำมีครอบครัวแล้ว แม่เขียนจดหมายกะทัดรัด ได้ใจความน่าอ่านตรงไปตรงมา แม่มีความจำเป็นเลิศ แม่เฝ้าจะสิ้นอายุขัย แม่ยังจำเรื่องราวต่างๆ ได้ แม่กระทั่งวันผมแต่งงานกับข้าวในงานมีอะไรบ้าง หรือใครช่วยงานบุญเท่าไร เคยทำบุญให้ใครเท่าไร อย่างไร ญาติพี่น้องเป็นใคร อยู่ที่ไหนจำได้หมด เรื่องเก่าๆ ก็จำได้ ถ้าแม่ได้เรียนหนังสือคงเรียนเก่ง บทสวดมนต์บางบทแม่สวดถอยหลังได้ ผมเคยเอาหนังสือประวัติครุบาทวีรย์นักบุญแห่งล้านนา คนจังหวัดลำพูน มาให้แม่อ่าน แม่ชอบมากบอกว่าอ่านกลับไปกลับมาหลายเที่ยวแล้ว

แม่ชอบตื่นเช้ามาก แดมยังปลุกลูกๆ ให้ตื่นด้วย ผมเองเมื่อกลับจากกรุงเทพฯ ตอนปิดเทอม ยังต้องตื่นแต่ไก่โห่ไปด้วย

เนื่องจากแม่เป็นคนขยันมากๆ เมื่อทำงานไม่ไหว อายุมากแล้วไม่จำเป็นต้องทำอะไรอีกแล้ว แม่ก็จะทำงานด้วย "ปาก" บอกให้คนโน้น คนนี้ทำงานตลอดเวลา ชีวิตของแม่มีแต่งาน ผมเห็นแม่ได้อยู่เฉยๆ ไม่พูดไม่จาไม่สั่งใคร ก็เมื่อแม่เข้าโรงพยาบาลครั้งสุดท้ายเท่านั้น

แม่ได้ใช้ชีวิตของแม่อย่างสมบูรณ์แล้วนะแม่ แม่เลี้ยงลูกตั้ง 9 คน ให้มีชีวิตรอด ให้การศึกษา ให้การอบรมอย่างทั่วถึง แม่ยังดูแลหลานๆ อีกหลายคนและแดมแม่ยังมีบุญได้เลี้ยงดูเหลนๆ ของแม่อีกด้วย แม่มีบุญมากจริงๆ แม่ กลับให้สบายไม่ต้องเจ็บปวด ไม่ต้องกินยา ไม่ต้องหิว อีกแล้วนะแม่

ผมเสียดายเรณู ลูกสาวคนโตของแม่ ลำบากเพื่อพ่อแม่ พี่ๆ น้องๆ มาตั้งแต่เล็ก เลี้ยงดูพ่อ-แม่มานาน ดูแลสามีที่ช่วยเหลือตัวเอง ไม่ได้หลายปี เมื่อแม่จากไป สามีจากไป ผมบอกว่าคงจะสบายเสียที ที่ไหนได้กลับจากไปบ้างด้วยสาเหตุที่สามารถป้องกันได้

ขอให้แม่และเรณู ไปสู่สุคติ วันหนึ่งผมก็ต้องไปเหมือนกัน

ลูกคนโต
จรรยา บุญสวน

ผมเขียนรูปสีน้ำมันชุด “แม่น้าน้อย” นี้ เพื่อระลึกถึง พ่อ-แม่ และน้องสาวคนโตของผมที่เสียชีวิตไปแล้ว ผมเกิดที่ริมฝั่งแม่น้าน้อย บ้านเลขที่ 37 หมู่ที่ 2 ต. โพชนโก อ. บางระจัน จ. สิงห์บุรี เคยอาศัย ลำน้ำนี้ดื่มกิน อาบ เล่น ว่ายน้ำ สมัยก่อนเวลาหน้าแล้ง แม่น้าจะแห้งขอด มีหาดทรายให้เล่นได้อย่างสนุกสนาน ความหลังเก่าๆ ที่พ่อแม่กับผม ได้อาศัยทำธุระ ไปทำบุญที่วัด ไปขายของ แม่น้าน้อยนี้ผมได้อาศัยนั่งเรือไปกรุงเทพ เพื่อเรียนหนังสือ ใช้เวลา 24 ชั่วโมง ค่าเรือ 6 บาท.

ผมละเลยแม่น้าน้อยไปนานมองไม่เห็นความงาม ความสงบนิ่ง เดียวดาย ผมมีความรู้สึกว่าคุณสองปากฝั่ง แม่น้าไม่แลเห็นความสำคัญของแม่น้าเหมือนเมื่อสมัยก่อน

ผมควรจะเขียนรูปแม่น้าน้อยมาตั้งนานแล้ว ไม่น่าจะคอยจนถึงอายุเกือบ 70 ปี เคยตั้งใจจะเขียนเพื่อระลึกถึง พ่อ เมื่อครั้งจะมีงานศพพ่อ แต่ผมก็ผลัดวันประกันพรุ่งไปเรื่อย จนไม่มีโอกาสเขียน

คราวนี้หากไม่ได้เขียน ชาตินี้ผมคงไม่ได้เขียนแน่ เลยตัดสินใจเขียน ขณะที่เขียนรูปนี้ผมประนามตัวเองว่ามัวไปทำอะไรอยู่ ของสวยของงามอยู่ที่บ้านมองไม่เห็น ผมมีความสุขที่ได้เขียนรูปชุดนี้

หากจะมีท่านใดได้ชื่นชมความงดงามของลำน้ำ ก็ขออุทิศสิ่งเหล่านี้แด่พ่อ-แม่-และน้องสาวของผมด้วย ผมตั้งใจว่าจะกลับมาเขียนรูปชุด “แม่น้าน้อย” นี้อีกแน่นอน อนึ่งภาพเขียนชุดนี้ ผมจำกัดสถานที่อยู่แค่ตัวอำเภอ บางระจัน ขึ้นเหนือไปถึงวัดสนามชัย เหนือชั้นสูตร เพราะความสัมพันธ์ของผมกับพ่อ-แม่มีอยู่เฉพาะสถานที่เหล่านี้

จรรยา บุญสวน

33/2 ถนนลำพูน-เชียงใหม่

อ.เมือง จ.ลำพูน 51000

โทร. 053 510739 , 01-9506919

ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ชุด “แม่น้าน้อย”

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 115 X 140 ซม.

ผมเขียนรูปนี้ที่ จ.ลำพูน ก่อนที่แม่ป่วย ผมไปๆ มาๆ ระหว่างลำพูน - ลิงหนุรี หลายเที่ยว
เมื่อแม่อาการดีขึ้นผมกลับไปลำพูนเขียนรูปนี้ต่อ รูปนี้มาเสร็จ เมื่อแม่เสียชีวิตแล้ว ขออุทิศให้กับแม่ของผม ขอให้แม่ไปดี

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 55 x 68 ซม.

ผมเขียนรูปนี้ที่บ้านโพชนไก่ แม่อยู่ห้องไอซียู มีเวลาเี่ยมเป็นเวลา ผมมีเวลาเขียนรูปตอนกลางวัน
พอ 5 โมงเย็น ผมก็ไปเี่ยมแม่ที่โรงพยาบาล

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 55 x 68 ซม.

ผมเขียนรูปขณะที่แม่อยู่โรงพยาบาลหลายรูป รูปนี้เป็นรูปหนึ่ง ที่ผมเขียนที่บ้านโพชนไก่

ผมเขียนรูปนี้ที่ลำพูน แม่มีอาการดีขึ้น ผมก็กลับไปลำพูน รูปนี้เขียนวันที่ 11 เมษายน 2548 ก่อนแม่เสียชีวิต 1 วัน

ผมให้ชื่อรูปนี้ว่า “ TO THE MEMORY OF MY SISTER, RENU ” ผมเขียนรูปนี้ที่บ้านลำพูน เขียนได้ 2 วัน ได้รับโทรศัพท์จากหลานว่า แม่มีอุบัติเหตุ ผมน่าจะรีบไปดูน้องที่สิงห์บุรี ผมกลับนั่งเขียนรูปนี้ไปเรื่อยๆ นึกถึงน้องด้วย ยังไม่เสร็จดีได้ข่าวว่าน้องเสียชีวิตแล้ว ผมไปเผาศพน้องแล้วกลับมาเขียนรูปนี้จนเสร็จ ขออุทิศรูปนี้ให้กับเรณูน้องสาวผมด้วย